

HIV
2005

808.

CÔNG TRÌNH HƯỚNG TỚI KỶ NIỆM 1000 NĂM THĂNG LONG - HÀ NỘI

VŨ KHIÊU - BẰNG VIỆT - NGUYỄN VINH PHÚC

(Đồng chủ biên)

**HÌNH ẢNH NGƯỜI HÀ NỘI
TRONG VĂN HỌC - NGHỆ THUẬT
CẬN VÀ HIỆN ĐẠI**

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-DO/12626

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC
HỘI LIÊN HIỆP VĂN HỌC - NGHỆ THUẬT HÀ NỘI
VĂN PHÒNG BAN CHỈ ĐẠO KỶ NIỆM 1000 NĂM THĂNG LONG
2005

MỤC LỤC

- Lời đề dẫn

7

Phần một

KHÁI QUÁT VỀ QUÁ TRÌNH HÌNH THÀNH NHỮNG ĐẶC TRƯNG CƠ BẢN CỦA NGƯỜI HÀ NỘI DƯỚI THỜI PHONG KIẾN

- I. Vấn đề tìm hiểu người Hà Nội
trên cơ sở khoa học 41
- II. Người Hà Nội kế thừa truyền thống lâu đời
của dân tộc Việt Nam. 46
- III. Chiều dài đô đã mở đầu cho sự hình thành
những đặc trưng nổi bật của người Hà Nội. 57
- IV. Người Hà Nội trước vận mệnh
của dân tộc dưới thời phong kiến. 69
- V. Người Hà Nội trước sự suy thoái
của tập đoàn phong kiến Lê Trịnh
và trước sự quật khởi của sự nghiệp Tây Sơn. 77
- VI. Người Hà Nội trong quá trình hình thành
một lối sống văn minh và thanh lịch. 82
- VII. Mấy đặc trưng của người Hà Nội từ chế độ
phong kiến chuyển sang thời cận hiện đại. 89
1. Về những phẩm chất của người Hà Nội
được hình thành từ thời phong kiến và trước
thử thách của thời hiện đại. 89

2. Người Hà Nội dưới chế độ thực dân Pháp.	96
3. Sự ra đời của Đảng Cộng sản và bước ngoặt lớn trong sự phát triển của xã hội và người Hà Nội.	101

Phần hai

TÓM LƯỢC VỀ HÌNH ẢNH NGƯỜI HÀ NỘI TRONG VĂN HỌC NGHỆ THUẬT THỜI CẬN - HIỆN ĐẠI

I. Trong Văn học	113
1. Người Hà Nội trong văn học cuối thế kỷ XIX đến 1930.	113
2. Người Hà Nội trong văn học giai đoạn 1930 - 1945.	119
3. Người Hà Nội trong văn học giai đoạn 1945 - 1975.	129
4. Người Hà Nội trong văn học sau năm 1975.	140
II. Trong Âm nhạc	147
1. Hình ảnh người Hà Nội trong âm nhạc cuối thế kỷ XIX đầu thế kỷ XX.	152
2. Hình ảnh người Hà Nội trong sáng tác âm nhạc thời kỳ 1930 - 1945.	160
3. Hình ảnh người Hà Nội trong sáng tác âm nhạc thời kỳ 1946 - 1954.	166
4. Hình ảnh người Hà Nội trong sáng tác âm nhạc thời kỳ 1954 - 1975.	173
5. Hình ảnh người Hà Nội trong sáng tác âm nhạc thời kỳ 1975 - 2000.	179

III. Trong Múa dân gian	192
1. <i>Mấy nét đặc trưng của múa dân gian</i>	192
2. <i>Múa tín ngưỡng và tâm linh người Hà Nội</i>	197
3. <i>Tâm linh người Hà Nội trong múa lễ hội</i>	198
4. <i>Hình ảnh người Hà Nội trong tác phẩm múa đương đại</i>	205
IV. Trong Sân khấu	215
1. <i>Mấy nét về các thời kỳ phát triển của sân khấu</i>	215
2. <i>Hình ảnh con người Hà Nội qua các tác phẩm trong sân khấu</i>	219
V. Trong Điện ảnh	245
1. <i>Người Hà Nội trong tác phẩm điện ảnh qua các thời kỳ</i>	246
2. <i>Những đặc điểm trong tính cách người Hà Nội trong điện ảnh</i>	249
3. <i>Những bất cập trong cách tiếp cận và xây dựng hình tượng người Hà Nội trong nghệ thuật điện ảnh</i>	257
VI. Trong Nhiếp ảnh	261
1. <i>Nhiếp ảnh Hà Nội từ khởi nguồn đến 1945</i>	261
2. <i>Nhiếp ảnh Hà Nội từ năm 1945 - 1954</i>	263
3. <i>Những hình ảnh đầu tiên về con người mới xã hội chủ nghĩa ở Hà Nội 1954 - 1975</i>	270
4. <i>Hình ảnh người Hà Nội chống Mỹ qua vẻ đẹp của ảnh nghệ thuật và tư liệu</i>	274
5. <i>Hình ảnh người Hà Nội từ sau năm 1975 đến nay</i>	279

VII. Trong Nghệ thuật tạo hình	281
1. <i>Mỹ thuật Thủ đô thời cận đại 1887 - 1925 với sự phản ánh con người Hà Nội</i>	282
2. <i>Hình tượng người Hà Nội trong các thể loại nghệ thuật tạo hình giai đoạn 1925 - 1935</i>	289
3. <i>Hình tượng người Hà Nội trong mỹ thuật thời chống Pháp giai đoạn 1945 - 1954</i>	294
4. <i>Đặc điểm tính cách của người Hà Nội trong các thể loại nghệ thuật tạo hình giai đoạn 1954 - 1964</i>	301
5. <i>Hình tượng người Hà Nội trong nghệ thuật tạo hình Việt Nam thời chống Mỹ 1964 - 1975</i>	306
6. <i>Đặc điểm tính cách người Hà Nội thể hiện trong các thể loại tạo hình thời kỳ 1975 - 1985</i>	311
7. <i>Hình tượng người Hà Nội trong nghệ thuật tạo hình thời đổi mới giai đoạn 1986 - 2000</i>	316
VIII. Trong Kiến trúc	320
1. <i>Người Hà Nội với “khu phố cổ”</i>	320
2. <i>Người Hà Nội với “khu phố cũ”</i>	323
3. <i>Người Hà Nội với kiến trúc nhà chung cư những năm từ 1955 - 1985</i>	324
4. <i>Người Hà Nội với việc xây nhà tự phát</i>	328
5. <i>Người Hà Nội ở “làng kiến trúc phong cảnh” Vồng Thị</i>	331
6. <i>Người Hà Nội với kiến trúc chung cư được đổi mới</i>	333

IX. Trong Văn nghệ dân gian	335
1. Hình ảnh người Hà Nội qua những câu chuyện dân gian	336
2. Người Hà Nội qua ca dao, tục ngữ, phương ngôn	341
3. Người Hà Nội qua lễ hội dân gian	349
4. Người Hà Nội qua ẩm thực dân gian	355
5. Người Hà Nội qua các thú chơi	358

Phần ba

DỰ BÁO VỀ NGƯỜI HÀ NỘI TRONG VĂN HỌC NGHỆ THUẬT HÔM NAY VÀ NGÀY MAI

I. Khái quát về tình hình phản ánh và xây dựng người Hà Nội thời cận hiện đại	373
1. Mấy nét về thành công của văn học nghệ thuật	373
2. Văn học nghệ thuật Hà Nội trước sự suy thoái về phẩm chất và đạo đức của con người trên phạm vi thế giới ngày nay	376
3. Ngăn chặn sự suy thoái và phát huy những phẩm chất tốt đẹp nhất của người Hà Nội	382
II. Văn minh - Thanh lịch - Hiện đại: những phẩm chất của người Hà Nội hôm nay và ngày mai	386
1. Truyền thống Việt Nam trong giáo dục con người	386
2. Thế nào là người Văn minh	393
3. Thế nào là người Thanh lịch	397
4. Thế nào là người Hiện đại	403
	469

III. Những giải pháp xây dựng người Hà Nội mới cho hôm nay và ngày mai	409
1. <i>Phát huy mọi tiềm năng của gia đình trong việc xây dựng người Hà Nội</i>	410
2. <i>Phát huy mọi tiềm năng của xã hội trong việc xây dựng người Hà Nội</i>	415
3. <i>Phát huy trách nhiệm và tiềm năng của bản thân văn nghệ sĩ Hà Nội</i>	422

Phụ lục

MỘT SỐ HÌNH ẢNH MINH HỌA	431
--------------------------	-----